

ลิลิตพระลอ

๑ พิศให้ให้ว่าให้	ทินกร
พิศอ่อนคือศศิธร	แจ่มฟ้า
พิศอุ้มอกอร	ไคคัง นีน้า
เดือนยแยมแยมหน้า	ออกเรือจันโต ฯ
๑ เพื่อนโรยวานช่วยตั้ง	ตากุ หนึ่งรา
เราว่าพระเราครู	ยิ่งผู้
โฉมพระพี่มาชู	งามเร่ง งามนา
ทุกเทพอันรอบรู้	แต่งท้าวทั้งสาม ฯ
๑ พิศอุสไปได้	วางตา
สามแผ่นภพฤาหา	อุจได้
บุญเราบ้านี้	นางริน กุเอย
เราจึงเห็นสามไท้	ธิดาผู้มีบุญ ฯ
๑ สองนายเจ้าน้องอยู่	ไหนดมา ตุรา
มาช่วยพิศพักตรา	อยู่เกล้า
สุกใจบ้านี้	เฉลิมโลกย์ แลเอย
สามบพิตรพระเจ้า	พี่น้องงามสม ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ ร่าย สองนางชมบมิวาย ส่วนสองนายผู้เชี่ยวชาญ ค่อยกัม
 ๑ กรานเข้าไป นั้งแต่ไกลกราบบาท ให้ธิดาชสามกษัตริย์ ชรตัด
 นิ้วประนม บังคมเคารพราช ชมโฉมนาดทั้งสาม งามติดตา
 ตัดใจ ในแผ่นดินไต้ฟ้า เห็นแต่พระเจ้าหล้า พี่น้องทั้งสาม
 บารนี้ ฯ

๑ ไกลง ๔ งามยงงามยิ่งแม่	แมนมา แต่งฤ
โคมระทวยทอตา	แหล่งหล้า
สมนักรับน้ำ	สรบ่า น้า
สดกว่าสอไยอ้า	อ้าไ้อ้อใจ ฯ

๑ พี่เลี้ยงทั้งสี่ ไหว้	สามกษัตริย์
เชิญบาทงกษัตริย์	อยู่เกล้า
เสด็จยังผรมสวัสดิ์	ไสยาสน์ พระเอย
เยียวเหนือยพระองค์เจ้า	พี่น้องทั้งสาม ฯ

๑ พระลอลีลาศฟ้า	ดินไหว
สองนางดูโดยเสด็จไทร	แผ่นดิน
สามกษัตริย์ทอดกรไกว	เงง่า งามนา
โคมคจเดือนดาวขึ้น	ส่องฟ้าดินบน ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ นางโรยนางรินร่วง	บทรัช
เซ็ดบาททั้งสามกษัตริย์	ใส่เกล้า
เชิญเสด็จภิรมย์สวัสดิ์	ไสยศ
สองอ่อนนอกเคื้อเฝ้า	อยู่เพียงสาวสวรรค์ ฯ
๑ พี่เลี้ยงปีตมานแล้ว	รับขวัญ ทำนนา
ขวัญอ่อนอย่าไกลกัน	กับไท่
ขวัญสองแม่คือวัล	เวียนรอบ พระนา
ขวัญราชคงคือไม้	มากเกี้ยววัลครอง ฯ
๑ สองนางลาราชไหว้	บทมาลัย
ถึงนอกสองหีบทวาร	ทำนไว้
หีบแล้วบ่ทันนาน	ยังพี่ นายนา
นั่งแต่ไกลกามไหม้	สวาทเพียงไฟฟอน ฯ
โกลง ๒ รัญจวนสมรมหันกลั้น	เพราะเพื่อภักดีหมั้น
จึงกลั้นใจคง ฯ	
๑ รุ้ยของค์ยากแท้	ฉิบรุ้ยแล้ว
ง่ายพันประมาณ ฯ	
๑ เรือนสำราญอยู่เหลนั้น	เร่งว่าร้ายแรงแทน
โลศร้ายฤายาย ฯ	

ลิลิตพระลอ

๑ ทังหลายชู้กำถัน
ฝ้ายร้อยฤๅแคลง ฯ	ทำบุรีกรัน
โคลง ๔
๑ แกร่งรักแกร่งราคร้อน
ยงยิ่งเปลวไฟฟอน
มนเทียรเป็นภูธร
ซิ่นซ่มใจไว้ได้	รณสมร
หมื่นใหม่
เป็นที่ ยำนา
เพื่อกงภักดี ฯ
๑ เรานเฝ้าผู้
ผิดเท่าธูถ์กลัว
ผิผิดกึ่งเกศี
ติกว่าเป็นคนให้	ภักดี
เกลียดไถล
แหงนว่า ตายนา
ท่านชู้หลังตน ฯ
โคลง ๒
๑ สีคนคิดชอบถ้อย
สว่างร้อนไฟกาม ฯ	สอนสั่งกันก็้อยค้อย
๑ ส่วนสามภษตรีย์แก่นท้าว
แนบเนื้อเรียงรมย์ ฯ	กรโอบองค์ โนม่น้าว
๑ เขยชมชู้ปากบือน
สวาทเคล้าคสังสมร ฯ	แสนอมฤตรสข้อน

ลิลิตพระลอ

๑	กรู ^๕ เกยวกรกอก ^๕ เกอ	เนอ ^๕ แนบเนอ ^๕ โอ ^๕ เนอ
	อ่อน ^๕ เนอ ^๕ เอาใจ ๖	
๑	พักตราใส ^๕ ใหม่ ^๕ หม้า	หน้า ^๕ แนบหน้า ^๕ โอ ^๕ หน้า
	หนุ่ม ^๕ หน้า ^๕ สรสม ๖	
๑	นม ^๕ แนบนม ^๕ นี่ ^๕ น้อ	ท้อ ^๕ งแนบท้อ ^๕ โอ ^๕ ท้อ
	อ่อน ^๕ ท้อ ^๕ ทรวง ^๕ สมร ๖	
๑	สม ^๕ เสน่ ^๕ หอร ^๕ ใหม่ ^๕ หมว	กล ^๕ วรสกล ^๕ วกล ^๕ นกล ^๕ ว
	เกล ^๕ สกล ^๕ ว ^๕ สง ^๕ สว ๖	
๑	บ ^๕ น ^๕ บ ^๕ า ^๕ บ ^๕ า ^๕ น ^๕ ค ^๕ ล ^๕ ค ^๕ ล ^๕ อ ^๕ ย	สร ^๕ อ ^๕ ย ^๕ แล ^๕ สร ^๕ อ ^๕ ย ^๕ ช ^๕ อ ^๕ น ^๕ สร ^๕ อ ^๕ ย
	เสียด ^๕ สร ^๕ อ ^๕ ย ^๕ สร ^๕ ระ ^๕ ศรี ๖	
๑	ภ ^๕ ม ^๕ รี ^๕ ค ^๕ ล ^๕ ง ^๕ ค ^๕ ุ ^๕ เค ^๕ ล ^๕ ้า	กล ^๕ าง ^๕ ก ^๕ ม ^๕ ล ^๕ ย ^๕ ร ^๕ ร ^๕ ย ^๕ ้า
	ย ^๕ ว ^๕ ร ^๕ อ ^๕ ง ^๕ ข ^๕ า ^๕ น ^๕ ก ^๕ ัน ๖	
๑	สร ^๕ ง ^๕ สร ^๕ ระ ^๕ ส ^๕ ว ^๕ ร ^๕ ร ^๕ ค ^๕ ไ ^๕ บ ^๕ ไ ^๕ เพ ^๕ ย ^๕ ง	ศ ^๕ ระ ^๕ พ ^๕ ระ ^๕ น ^๕ ุ ^๕ ช ^๕ เน ^๕ อ ^๕ เก ^๕ ล ^๕ ย ^๕ ง
	อา ^๕ บ ^๕ ไ ^๕ ้อ ^๕ เอา ^๕ ใจ ๖	
๑	แส ^๕ น ^๕ ศ ^๕ น ^๕ ก ^๕ ใน ^๕ สร ^๕ ระ ^๕ น ^๕ อ ^๕ ง	ป ^๕ ลา ^๕ ช ^๕ ัน ^๕ ช ^๕ ม ^๕ เ ^๕ น ^๕ ต ^๕ อ ^๕ ง
	ค ^๕ อก ^๕ ไ ^๕ ม ^๕ บ ^๕ ัว ^๕ บ ^๕ า ^๕ น ๖	
๑	ศ ^๕ ระ ^๕ กา ^๕ ร ^๕ ฝ ^๕ ง ^๕ สร ^๕ ระ ^๕ แก ^๕ ้ว	ห ^๕ ม ^๕ ด ^๕ เ ^๕ ้า ^๕ ฝ ^๕ ง ^๕ ฝ ^๕ อ ^๕ ง ^๕ แ ^๕ ้ว
	โค ^๕ ก ^๕ ฟ ^๕ ้า ^๕ ถ ^๕ า ^๕ ป ^๕ ุ ^๕ น ๖	

ลิลิตพระลอ

๑ บุญมีมาจึงได้
พี่เอี้ยวานชม หนึ่งรา ฯ	ชมเท้าทองน้องให้
•
๑ พระเพื่อนสมสมรแล้ว
แก่นไท้แพงทอง เล่านา ฯ	ลอรราชเซยชมแก้ว
๑ ละบองบรรพหลากเหล่น
เต็มชู้สมสมร ฯ	บเหนือบได้เว็น
๑ กุจอัสตรเห็นห้า
เร้งเร้งฤาเยวี่ ฯ	แรงเร้งเร้งฤทธิกล้า
๑ กุจสารเมามันบ้า
อยู่เกล้าคลุกเอา ฯ	งาไล่แทงวงคว้า
๑ ประเล้าโลมอ่อนให้
ยากด้วยเยาวมาลย์ ฯ	แก้วพี่เอยเริ่มได้
๑ เอนควานอย่าพร้อง
อคพี่ไว้เอาบุญ ก่อนเทัญ ฯ	เชิญพระนุชนิมน้อง
โคลง ๔ พระคุณพระพี่พัน
พระเอนกนุชรา
เมื่อเข้าไปเคียงสา
ทระค้อยถนอมน้องไว้	กณนา
ท่านไท้
สักหยาด พระเอย
เพื่อนท้าวใจบุญ ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ บเปนโตเจ้าพี่	อย่าแคลน
รักแม่สุดดินแดน	กว่าฟ้า
เรียมสงวนพระนุชแสน	สงวนยิ่ง ตัวนา
ยามหนึ่งบเห็นหน้า	อ่อนท้าวเรียมตาย ฯ
๑ บมลายสมรเร่งเร่ง	ฤทธิรงค์
สองอ่อนระทวยองค์	ละห้อย
ความรักจุกพิยสรง	โสรจขึ้น
บัคขึ้นบัคเศร่าสร้อย	สร้างสร้อยสรคไส ฯ
๑ สะเทือนฟ้าฟั่นลั่น	สรวงสวรรค
ฟั่นแผ่นดินเคยรร	หย่อนไส้
สาครคั่นอิงอรร	ฉพเฟื่อง ฟ่องนา
แลท่วทักไม้ไหล	โยคเยื้องอัศจรรย์ ฯ
๑ ขุนสีหกลิ้งคู่เกล้า	สาวสีห์
สารแนบนางกชดี	ลาสเหลน
ทรายทองย่องยงกรี	ทาชั้น ชมนา
กะต่ายกะเตเต้น	ตอบแก้สมสมร ฯ

ฉิบตพรวดอ

- ๑ เชิญพรวสรงสว่างร้อน
อาบด้วยสองศรี ฯ
- ๑ บุษบาปีเสียดสร้อย
หนึ่งได้แรงองค์ ฯ
- ๑ จากสรงเสด็จแทนแก้ว
แนบเนื้ออิงอร ฯ
- ๑ พิเลียงกรดูบเกล้า
แต่งตงเตรียมถวาย ฯ
- ๑ สองสายสมรอ่อนไหว
ธิดาเจ้ากษัตริย์ ฯ
- ๑ ชูกางเขยหน้าสรวัย
พี่ร่าทงสอง ฯ
- ๑ ของเสวยสวรรคไปเพียง
แนบเนื้อเรียมถวาย ฯ
- ๑ ทรามรักเขยปากบ่อน
สวาวาซ้อนแสงสาร ฯ
- เสด็จอ้างทองเกี่ยวช้อน
- จรดฤกษ์เหลนน้อย
- แต่งแงงามเสร็จแล้ว
- ยกเครื่องเสวยเทียบเข้า
- เตือนบพิตรเชิญไว้
- เชิญอ่อนน้าวเสวยถ้วย
- เพราะพระนุชเนื้อเกลี้ยง
- รลยังรลพี่ช้อน

ฉิบ
ฉิบตพระลอบ

๑ เสวยสำราญเสร็จแล้ว
นบท้าวทูลเตือน ฯ	สองพระพี่เลี้ยงแก้ว
๑ ทวันจะเลื่อนลับฟ้า
อ่อนแอัยามควรว ฯ	จอมราชเจ้าอย่าซ้ำ
โคลง ๔
๑ พระอรรบไกร์เกล้า
เริ่มราชพิศสองเสียม
สามกษัตริย์เทือกแดเกรียม
หน้าแนบหน้าค้อยค้อย	กลาเรียม
ละห้อย
กรมสวาท แลนา
กล่าวน้ำตาไหล ฯ
๑ เอนดูสองอ่อนท้าว
ก้มกราบลงกับตัก
น้ำตาโสรจสรงพักตร์
ให้รับรู้ ให้	ทรมรัก ท่านนา
ท่านไท้
แถวถั่ง ลงนา
สอนอาตุร ฯ
๑ อ้าพระบีนเกล้าแผ่นดิน
แต่แรกเริ่มฟ่งยิน
จักกินบ่เป็นกิน
นอนบ่เป็นนอนไซ้	ธรณินทร์
ข่าวไท้
กรวญไกร์ พระนา
สวาทถ้าฟ่งสาร ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ บุญบลดกเทพย์เจ้า	จอมผา
ทั้งเทพย์พฤษภาสิง	หมู่ไม้
ขอพระช่วยราชา	เข็ญสู๋ สมนา
ลุลาภแล้วจักไหว	ปู่เจ้าทุกสถาน ฯ
๑ เงินทองกองโกฏิกแก้ว	ทูลถววย
สารสอดกงาทองควาย	เผือกผู้
บุญบลดร่นร้องขวย	ขวนรอก มานา
แม่บ่สมทำวู้	อย่าแลมีผัว ฯ
๑ จึงพระเสด็จเต้าแขก	ทำขวัญ
รักไปทันถึงวัน	ถ้วนร้าง
ตั้งฤจะจากฉนั้น	ไตถั่ง นีนา
กรกอยตองค์เจ้าซ้าง	รำให้หิวโหย ฯ
๑ ระทกด้วยนุชน้อง	ระทวยองค์ ทำนนา
ชรอนพระพักตร์ชลลง	ส่อน
เหนื่อหลังสมบุรณบง	กชมาศ ภูเอย
มิไคร่เงยหน้าชน	จากเจ้าจอมสมร ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ เรียมสุขเสวยสุขเพียง ครั้นแรกเรียมพียงิน	อมรินทร์ อ่อนเอย ช้วน้อง
บินลูพี่จักบิน มาบ่ได้ข้ายช้อง	มาสู่นุชนา สวาทเพียงเขาขัง ฯ
๑ เมืองกว้างข้างม้าสู	ละเสียด อ่อนเอย
เสียมแม่เสียมैया เสียมสนมคุดวงพเยียม	สู่น้อง งามเง่ งามนา
มาแต่ตัวเข้าช้อง	ข้ายท้าวทั้งสอง ฯ
๑ พี่พบน้องเพียงแต่	ยามเดียว
คือเชือกผสมสามเกลียว	แฝคผืน
คังฎาจะพลันเหลียว	คินจาก เรียมนา
เจ้าจากเรียมจักกลัน	สวาทกลันใจตาย ฯ
๑ มิวักแลจึงเจ้า	จำไป จากนา
แม้ว่ารักฎาไศล	คลาศไค้
เอโกเต็คเตี้ยวไศล	มาแต่ ทั่วนา
เจ้าจะละเรียมไว้	กำพร้าคนเดียว ฯ

ลิลิตพระลอ

- ๑ ฟังคำจอมราชว้อ้น ฤวาย
มาจะตีตนตาย จุ่งแล้ว
พระไฉนว่าราญสาย ใจจาก พระนา
ฤไกร'ไกลพระแก้ว กิ่งเส้นเกศา ฯ
- ๑ สองกษัตริย์สนองนาถถ้อย ไปมา
สุริยเรื่อยเรียงเวหา คลาศคล้อย
เขาเดือนราชชยา จักคำ พระเอย
ครันคำไส้ทองถ้อย ใหญ่แต่เป็นความ ฯ'
- โคลง ๒ ให้สามกษัตริย์ ไซ้ซำ จากแต่บัดเดียวอ้า
๑ คำไส้กินสม เล่านา ฯ
- ๑ พระตนกลมเป็นเกล้า ช่วยว่าให้น้องเหน้า
ทำนท้าวเสด็จไป หนึ่งรา ฯ
- ๑ โอ้อาไลยค้อยพร้อม เชิญพระนุชนิมน้อง
อ่อนฝ้ายลีลา ก่อนเทอญ ฯ
- ๑ สองธิดากราบไหว้ ชูพระพักตรน้องไท้
จวบท้าวทั้งสอง สั่งนา ฯ